

**NHỮNG ĐỘNG THÁI CHÍNH TRỊ CỦA PHÁP Ở VIỆT NAM
CUỐI THẾ KỶ XVIII ĐẾN ĐẦU THẾ KỶ XIX –
SỰ ỨNG ĐỐI CỦA VIỆT NAM VÀ NHỮNG HỆ LUỸ LỊCH SỬ**

Hoàng Thị Anh Đào

Khoa Lịch sử, Trường Đại học Khoa học – Đại học Huế

Email: hoanganhdao.kls@gmail.com

TÓM TẮT

Giữa thế kỷ XVII, sau khi nhận thấy mình đã quá chậm chân ở Viễn Đông, Pháp đã nhanh chóng xúc tiến một quá trình xâm nhập Viễn Đông bằng cách thành lập Công ty Đông Ấn Pháp và Hội truyền giáo hải ngoại Paris. Việt Nam là vùng đất còn nhiều “khoảng trống quyền lực” mà Pháp không muốn bỏ lỡ một cơ hội chiếm lấy. Kết quả là năm 1663, Pháp đã đến Việt Nam thiết lập hoạt động thương mại và truyền giáo. Đến cuối thế kỷ XVIII, khi những nhân tố lịch sử hội tụ một cách thuận lợi cho người Pháp, nước này đã có quá trình vận động, tỏ rõ động thái chính trị về một động cơ xâm chiếm Việt Nam. Đứng trước làn sóng đó, Việt Nam đã có những ứng đối nhằm đáp trả, tuy nhiên tất cả đều không còn phù hợp với nhu cầu thời đại. Hệ luận cuối cùng là việc Pháp nổ súng xâm lược Việt Nam như một điểm gặp của định mệnh lịch sử, để những trang sử tiếp theo không còn ghi những gì tốt đẹp của những thế kỷ bang giao Việt Nam – Pháp.

Từ khóa: *bang giao Việt - Pháp, cuối thế kỷ XVIII – đầu thế kỷ XIX, động thái chính trị, truyền giáo Pháp, ứng đối Việt Nam.*

**THE POLITICAL MOVES OF FRANCE IN VIETNAM
FROM THE END OF EIGHTEENTH CENTURY
TO THE BEGINNING OF NINETEENTH CENTURY -
THE REPARTEES OF VIETNAM AND HISTORICAL COROLLARIES**

Hoang Thi Anh Dao

Department of History, Hue University College of Sciences

Email: hoanganhdao.kls@gmail.com

ABSTRACT

In the middle of the seventeenth century, noticing that it was too late for attendance in the Far East, the French quickly promoted a process of invading the Far East by establishing “La Compagne Française des Indes Orientales” and “La Société des Missions Étrangères de Paris”. Vietnam then was considered as a place of the “power vacuum” that France did not want to miss an opportunity to seize. As a result, the French came to Vietnam to establish the commercial activities and missions in 1663. In the end of eighteenth century, when the historical factors converged favorably to French, they had the advocacy process and clearly political dynamics to invade Vietnam. In front of that situation, Vietnam had some repartees for response, but all were no longer consistent with the needs of that age. The last corollary was that the French invaded Vietnam as a fateful juncture of history, which made the next historical pages no longer use for recording the beautiful century of the relationship between Vietnam and France.

Keywords: *political dynamics, the French missions, the relationship between Vietnam and France, the Vietnam repartees.*